

**העותרים:** האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח'

ע"י ב"כ עו"ד עודד פלר ואח'  
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל  
רח' נחלת בנימין 75, תל-אביב  
טל': 03-5608185 ; טל' נייד: 052-2547163 ; פקס': 03-5608165  
דוא"ל: oded@acri.org.il

- נ ג ד -

**המשיבים:** שר הבריאות ו-3 אח'

ע"י פרקליטות המדינה  
משרד המשפטים, ירושלים  
טל': 02-6466395 ; פקס': 02-6467011  
דוא"ל: HaniO@Justice.gov.il

**המוסד לביטוח לאומי**

ע"י ב"כ עו"ד ארנה רוזן-אמיר  
הלשכה המשפטית במוסד לביטוח לאומי  
שד' ויצמן 13, ירושלים  
טל': 02-6709353 ; פקס': 02-6510937  
דוא"ל: ornaa@nioi.gov.il

## תגובה מטעם העותרים

בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד מיום 5.6.2014 ומיום 23.6.2014 מתכבדים העותרים להגיש תגובתם להודעה מטעם המשיבים מיום 12.6.2014.

כבר בראשית הדברים נציין, כי הנושאים שעלו בהודעת המשיבים אינם נחוצים להכרעה בעתירה. אין אף צורך בהודעות נוספות ובעדכונים. הטיעונים הושלמו, המחלוקת בין הצדדים בהירה, ובית המשפט הנכבד יתבקש להכריע בה – הן בנוגע להסדר ביטוח הבריאות והן בנוגע להעדרו של הסדר בעניין ביטוח לאומי.

להלן התגובה:

1. בתום הדיון שהתקיים ביום 7.4.2014 נענה בית המשפט הנכבד לבקשת המשיבים והתיר להם להגיש הודעה מעדכנת בעניין הרחבת הסדר ביטוח הבריאות גם על מי שקיבלו היתר מכוח

סעיף 1א3 לחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003 (להלן – **החוק** או **חוק האזרחות והכניסה לישראל**). המשיבים עדכנו בהודעתם מיום 12.6.2014, כי הוועדה בראשות ד"ר טוביה חורב המליצה לעשות כן.

2. משמעות הדברים היא שככל שתאומץ המלצת הוועדה, יחול הסדר ביטוח הבריאות גם על בנות זוג לשעבר של אזרחים ושל תושבים, ובתוך כך אימהות לילדים ישראלים, ובהן אלמנות. כן יחול ההסדר על ילדים בגירים לאזרחים ולתושבים, שקיבלו היתרים, לפעמים עוד כקטינים ולימים בגרו. כפי שהדגישו העותרים בעתירתם המתוקנת, ביטוח בריאות ממלכתי מוחל בנסיבות שכאלה על בני משפחה של אזרחים ושל תושבים, שאינם פלסטינים והחוק אינו חל עליהם. אין הצדקה להפליה לרעה של בני משפחה פלסטינים. משום כך, העותרים מברכים, כמובן, על הרחבת ההסדר בנסיבות אלה, ככל שיורחב.

3. לצד זאת, העותרים מבקשים להדגיש, כי אין בכך לפתור את הבעיות המובנות בהסדר, העולות בעתירה המתוקנת. ההסדר בכללותו נחות ומפלה מביטוח בריאות ממלכתי שחל על בני משפחה שאינם פלסטינים, ובפרט ובאופן דומיננטי בכל הנוגע להיבטי התשלום שבו. הסעד המבוקש בעתירה בהקשר זה, נזכיר, הוא לתקן את התקנות ולהחיל על בני המשפחה הפלסטינים את מלוא הזכויות על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, ובכלל זה בהיקף, בעלות ובתנאים, כפי שהיו חלות עליהם אילו חוק האזרחות והכניסה לישראל, וכפי שהן חלות על בני משפחה של אזרחים ושל תושבים שחוק האזרחות וכניסה לישראל אינו חל עליהם, ואינו אוסר על שדרוג מעמדם מטעמים ביטחוניים. אלמנות פלסטיניות, אימהות פלסטיניות וילדים פלסטינים, המחזיקים בהיתרים לשהות בישראל כדין, צריכים ליהנות משירותי בריאות בהיקף, בעלות ובתנאים שחלים על אלמנות, אימהות וילדים, שאינם פלסטינים, ומקבלים מעמד ושירותי בריאות בישראל בנסיבות שכאלה. העותרים ישובו ויפנו את בית המשפט הנכבד לעתירה המתוקנת ולתצהירים שצורפו לה. כך, למשל, גב' אבו טיר וגב' אבו זעיתר, שתי נשים אלמנות שתצהיריהן צורפו (נספחים ב' ו-ג'), החיות בירושלים עם ילדיהן, תהיינה זכאיות שההסדר יחול עליהן, אם יתוקן על פי המלצת הוועדה, אך יהיה עליהן לשלם עבורו מתוך קצבת שארים וקצבת ילדים, שמהן בלבד הן וילדיהן מתקיימים. אין להן כל אפשרות לעמוד בתשלומים שכופה ההסדר. לו לא היו אלמנות פלסטיניות, אלא אלמנות שקיבלו מעמד ארעי בישראל, שהן במקורן, למשל, מרומניה או מן הפיליפינים, היו פטורות בנסיבותיהן מתשלום עבור ביטוח בריאות.

4. המשיבים עדכנו בתגובתם גם בנוגע לדחיית התחילה של התקנות ליום 1.1.2015 בשל קשיים לוגיסטיים. הדברים עוגנו לאחרונה בתיקון לתקנות (תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (רישום בקופת חולים, זכויות וחובות של מקבלי היתר שהייה לפי חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003 (תיקון), התשע"ד-2014 (ק"ת 7391 מיום 1.7.2014, עמ' 1453 - 1454)). נתייחס גם לעדכון זה, ולו כדי להבהיר כי אותם קשיים לוגיסטיים מוסיפים על הקשיים שההסדר מטיל ממילא על האוכלוסייה קשת היום בה הוא עוסק. ראשית, רק בתחילת חודש ינואר 2015 יחל הרישום, והשירותים הרפואיים יינתנו לאחר הרישום. כלומר,

במקום שתחילת מתן השירותים תהיה בדיוק ביום 1.1.2015, באותו מועד רק יחל הרישום, והשירותים הרפואיים יינתנו לאחריו בהתאם למועד בו יירשמו מי שההסדר חל עליהם בפועל. שנית, במועד הרישום יהיה על הנרשמים לשלם את התשלום הקבוע (7,695 ש"ח עבור בן משפחה של תושב ו-1,710 ש"ח עבור בן משפחה של תושב), **בתוספת סכום לתשלום בבת אחת עבור תקופת האכשרה מחודש יולי 2014 ועד דצמבר 2014 (1,710 ש"ח)** (ר' תקנה 8(ב) לתקנות לאחר תיקונן). בהמשך לכך ידרשו לשלם תשלום עבור חודש ינואר 2015 (285 ש"ח), או עבור כל החודשים עד לרישומם בפועל (כך, למשל, אם אדם יירשם בחודש אפריל 2015, יהיה עליו לשלם בבת אחת עבור תשעה חודשים מיולי ועד מרץ סך 2,565 ש"ח, אף שאת השירותים יתחיל לקבל בחודש מרץ). את הסכום עבור תקופת האכשרה היה על הנרשמים לשלם ממילא על פי ההסדר, אלא שעתה מדובר בסכום שיש לשלמו בבת אחת, בנוסף לתשלום הקבוע. הסכומים הכוללים הם סכומי עתק עבור האוכלוסייה בה מדובר, ובל נשכח כי חלק מן המשפחות מונות יותר מאדם אחד שההסדר חל עליו. לעתירה המתוקנת מצורפים, כאמור, תצהיריהן של מספר משפחות המבהירים זאת. אף אחת מן המצהירות לא תוכל לעמוד בתשלומים, שכמותם לא מוטלים על בני משפחה שאינם פלסטינים.

5. המשיבים עדכנו עוד על תגובותיהם בשתי עתירות של קופות חולים (בג"ץ 2987/14 ובג"ץ 2714/14), שתוקפות את דרך השיפוי של המשיבים את הקופות בעקבות החלת ההסדר. בהקשר זה נציין, אף אם למעלה מן הצורך, כי למיטב הבנתנו, זהו עניין שבין הקופות לבין המשיבים. בני המשפחה שבהם עוסקת העתירה אינם צריכים לשאת בעלות ההסדרים שבין המשיבים לבין קופות החולים באופן שונה מבני משפחה שאינם פלסטינים. הם זכאים, כאמור, לשירותי בריאות בהיקף, בעלות ובתנאים שחלים על בני משפחה של אזרחים ושל תושבים שאינם פלסטינים, ועל ההסדר לשקף זאת על כל היבטיו.

כאמור בראשית הדברים, העותרים אינם רואים צורך בהודעות ובעדכונים נוספים ובעיכוב ההכרעה בעתירה, שהוגשה לפני תקופה ממושכת. הטיעונים הושלמו, המחלוקת בין הצדדים בהירה, ובית המשפט הנכבד יתבקש להכריע בה – הן בנוגע להסדר ביטוח הבריאות והן בנוגע להעדרו של הסדר בעניין ביטוח לאומי.

ר/ר 33/ר

עודד פלר, עו"ד

ב"כ העותרים

3 ביולי 2014